

اثربخشی طرح‌واره درمانی در کاهش واکنش ضربه روانی ناشی از سانحه تصادف با موتورسیکلت

صادق رضایی^۱، علی‌رضا احمدیان^۲، محمدسعید منتظرالمهدی^۳

از صفحه ۴۱ تا ۶۴

تاریخ دریافت: ۹۲/۴/۲۴ تاریخ پذیرش: ۹۲/۵/۳۰

چکیده

مسئله افسردگی و ضربه روانی پس از سانحه ناشی تصادف با وسایط نقلیه به عنوان یک رویداد تنش‌زا دارای پیامدهای منفی روانی متعددی نظیر اختلال ضربه روانی پس از سانحه است. در سال‌های اخیر مشکلات مرتبط با طرح‌واره‌های سازش نیافته اولیه در اختلال ضربه روانی پس از سانحه به حوزه مهم پژوهشی تبدیل شده است. هدف پژوهش حاضر بررسی طرح‌واره‌های سازش نیافته اولیه در مبتلا به اختلال حاد و مزمن بود. از آنجا که در تحقیقات روان‌شناسی محقق یک سری آزمون‌های از پیش تعیین شده و مرتبط با موضوع را بر روی آزمودنی‌ها اجرا می‌کند، و در واقع به دنبال توصیف پدیده‌هاست، لذا روش انجام این پژوهش، توصیفی-تحلیلی می‌باشد. بر اساس روش نمونه‌برداری در دسترس و ملاک‌های تشخیصی، یک نفر مبتلا، ضربه روانی پس از سانحه ناشی از تصادف با وسایط نقلیه، انتخاب شدند و توسط ابزار پرسش‌نامه طرح‌واره‌های سازش نیافته اولیه یانگ، ویرایش دوم سیاهه افسردگی بک و IES-R در قالب طرح پیش، پس و پیگیری پس از درمان مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که طرح‌واره درمانی، موجب کاهش معنادار علائم بالینی افسردگی و نیز طرح‌واره‌های سازش نیافته اولیه در این بیماران شد و به‌علاوه این نتایج در یک نوبت پیگیری ۲ ماهه دوام مناسبی داشت. افسردگی و ضربه روانی پس از سانحه ناشی از تصادف با وسایط نقلیه کاهش مناسبی یافته بود. یافته‌های مطالعه حاضر تلویحات پیشگیرانه، تشخیصی، بالینی، پژوهشی و آموزشی فراوانی در اختلال ضربه روانی پس از سانحه دارد.

کلید واژه‌ها

اختلال ضربه روانی، تصادف، طرح‌واره درمانی، افسردگی.

۱. دانشجوی دکتری علوم تربیتی دانشگاه علوم و تحقیقات تهران، عضو هیات علمی دانشگاه علوم انتظامی.

نویسنده مسئول: (Khoroshi10@gmail.com)

۲. دانشجوی دکتری مشاوره دانشگاه خوارزمی، تهران.

۳. دکتری پزشکی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی.